

NVE
Postboks 5091 Majorstuen
0301 Oslo

Drag, 22.02.2021

Søknad om vannuttak fra Hamnvatnet i Hamarøy kommune

I 1986 etablerte bedriften Minnor KS et vannuttak fra Hamnvatnet i daværende Tysfjord kommune for sin kvartsbedrift på Drag. Dette ble gjort i dialog og forståelse med Fylkesmannen i Nordland, Tysfjord kommune og grunneierne, uten at det ble formalisert gjennom søknad til myndighetene.

Det har vært flere eierskifter og navneendringer gjennom årenes løp, og det samme vannuttaket benyttes nå til The Quartz Corp AS (TQC), til samme formål som ved oppstarten i 1986.

TQC er i dag verdensledende i produksjonen av høyrenset kvarts. To tredjedeler av produksjonen går til solcelleindustrien, og bedriften er derfor en viktig bidragsyter til det grønne skiftet. For å kunne sikre virksomheten på Drag er det helt avgjørende at bedriften har forutsigbarhet mht. tilgang til prosessvann. TQC er en hjørnesteinsbedrift i Hamarøy kommune som har om lag 2600 innbyggere. Videre drift har store positive samfunnsmessige effekter både for vertskommunen og hele regionen.

TQC startet i 2014 et utredningsarbeid med henblikk på å søke om konsesjon etter vannressursloven §8. Undersøkelser avdekket at det var nødvendig med kompletterende studier for å avgjøre hvorvidt grunnlaget for en konsesjonssøknad var til stede.

Søknad om midlertidig tillatelse i 4 år, til uttak av inntil 350 m³/h, ble sendt 16.10.2015. I brev datert 09.11.2017 ga NVE en slik tillatelse.

I brevet angir NVE at tiltakshaver selv har ansvaret for å avklare privatrettslige forhold til eventuelle andre rettighetshavere i området. TQC har inngått avtale om økonomisk kompensasjon til Varpassdraget grunneierlag. I tillegg er det inngått og tinglyst avtaler med grunneierne rundt Dragsvatna.

I NVE sin midlertidige tillatelse til TQC, var det bestemt at TQC skulle utarbeide et miljøoppfølgingsprogram knyttet til effektene på anadrom fisk og elvemusling. På bakgrunn av resultatene fra miljøoppfølgingsprogrammet skal behov for eventuelle avbøtende tiltak i form av biotopforbedrende tiltak, eventuelt ordninger for minstevannføring i Triumselva, vurderes.

I brev datert 31.01.2018 la bedriften fram forslag til miljøoppfølgingsprogram innen følgende områder:

- Kontinuerlig måling og registrering av bedriftens vannuttak.
- Registrering av vandring og fangst av anadrom fisk i vassdraget.
- Befaring i vassdraget ved ekstraordinær lav vannføring for å kunne dokumentere om den registrerte bestanden av elvemuslinger kan blir tørrlagt/strandet i slike perioder.
- Registrering av vannstand i Hamnvatnet og Mellavatnet, samt vannføringsmålinger i Triumselva.

NVE godkjente den 16.04.2018 framlagt miljøoppfølgingsprogram. Alle tiltakene i oppfølgingsprogrammet er startet opp/gjennomført, og er omhandlet i vedlagt faglig underlag.

I forbindelse med endelig søknad har bedriften gjort en grundig vurdering av mulig krav om minstevannføring i Triumselva. Hovedformålet med et slik tiltak vil være å bedre levevilkår for muslinger og fiskeyngel i elva. Bedriftens uttak av vann er beskjedent i forhold til total vannmengden i vassdraget, og bestanden av fisk og elvemuslinger i Triumselva er beskjedent i forhold til Kvannelva. Tiltak for å sikre minstevannføring i Triumselva, tilsvarende alminnelig lavvannføring, vil innebære en ekstra senkning av vannstanden på 10-40 cm i Mellavatnet. Samtidig er det lite ønskelig med fysiske inngrep i vassdraget. Selskapet Nordnorske Ferskvannsbiologier skriver at et slikt tiltak vil ha negative konsekvenser for flora, fauna og for interessentene rundt Dragsvatna.

På denne bakgrunn søker bedriften NVE om tillatelse til vannuttak på inntil 350 m³/h, uten at det settes krav om minstevannføring. Som avbøtende tiltak forslår TQC at det etableres et oppfølgingsprogram for kontroll av fisk og muslinger, i begynnelsen av annet hvert år.

Med vennlig hilsen
The Quartz Corp AS

Cato Lund
Fabrikksjef

Vedlegg: Faglig underlag utarbeidet av Asplan Viak, datert 22.02.2021